

ฉบับที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (๐๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๖๒๒๗)

ที่ นร.๑๑๑๒/ ๑๗๐๐

วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การขับเคลื่อนการดำเนินการสำคัญสืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

ตามที่ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ได้มีมติมอบหมายให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และฝ่ายเลขานุการร่วมของคณะกรรมการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (คจพ.) นำเสนอผลการพิจารณาของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในส่วนของการดำเนินการที่สำคัญต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ จำนวน ๓ เรื่อง ประกอบด้วย (๑) การจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒) แนวทางการปรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และ (๓) (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นั้น

ในการนี้ สำนักงานฯ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้แจ้งเวียนรับรองรายงานการประชุมแล้วเสร็จ ซึ่งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ได้พิจารณารับรองรายงานการประชุม โดยไม่มีการแก้ไขสาระสำคัญของรายงานการประชุมฯ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๑ จึงใคร่ขอความเห็นชอบให้เสนอผลการประชุมดังกล่าว ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา โดยมีสาระสำคัญ ข้อเสนอเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา และข้อเสนอเพื่อพิจารณา ดังนี้

๑. สาระสำคัญ

๑.๑ การจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๑.๑ ความเป็นมา นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๔๗/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ เรื่อง จัดตั้งศูนย์อำนวยการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) เพื่อเป็นกลไกเชิงนโยบายสำหรับการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยในการขับเคลื่อนประเทศสู่วิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” รวมทั้งได้มีการแต่งตั้ง คจพ. เพื่อเป็นกลไกเชิงปฏิบัติอย่างบูรณาการเป็นรูปธรรมและยั่งยืนได้ในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้มีบัญชามอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธานในการประชุม คจพ. โดย คจพ. ได้มีการประชุมไปแล้ว ๓ ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ศุกร์ที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๔ และครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่พุธที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๒

๑.๑.๒ กลไกการดำเนินการจัดความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) ในระดับจังหวัดและระดับต่าง ๆ ปัจจุบันมี ศจพ.จ. ๗๖ ศูนย์ ศจพ.กทม. ๑ ศูนย์ ศจพ.อ. ๘๗๘ ศูนย์ ศจพ.ทน./ทม./เมืองพัทยา ๒๑๒ ศูนย์ ศจพ.ข. ๕๐ ศูนย์ และทีมปฏิบัติการฯ ๗,๒๔๕ ทีม เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างบูรณาการในระดับพื้นที่ โดย ศจพ. ทุกระดับ และทีมปฏิบัติการฯ จะต้องใช้ข้อมูลจากระบบ

รรม. ๒๐๙๙
เข้า ๑-๓๑
๑๕๖๕
ออก ๑/๐๕/๖๕
๑๖.๒๖๕

บริหารจัดการพัฒนาคนแบบซีเป้า (Thai People and Analytics Platform : TPMAP) เป็นข้อมูลหลักในการดำเนินการจัดการความยากจนและความเหลื่อมล้ำ รวมถึงการพัฒนาคนทุกช่วงวัย เนื่องจากระบบ TPMAP เป็นระบบฐานข้อมูลกลางที่เชื่อมโยงข้อมูลจากหลากหลายระบบข้อมูล ทำให้สามารถระบุสภาพปัญหาและความต้องการจำแนกได้ตามพื้นที่ ครัวเรือน และตัวบุคคล จึงเป็นเครื่องมือเชิงนโยบายและกลไกเชิงปฏิบัติที่สำคัญที่จะทำให้การแก้ไขปัญหาความยากจนมีข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน นำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๑.๓ การดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนการจัดการจัดการความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ของ คจพ. โดยมีเป้าหมายการพัฒนาเพื่อให้ประชาชนสามารถ อยู่รอด พอเพียง และยั่งยืน โดยใช้ระบบ TPMAP เป็นเครื่องมือหลักในการดำเนินงาน โดยเป็นการดำเนินการตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) และหลักการวงจรการบริหารงานคุณภาพ (Plan-Do-Check-Act : PDCA) ประกอบด้วย ๔ แนวทาง (๑) เติมเต็มข้อมูลในระบบ TPMAP (๒) ร่วมแก้ไขปัญหาในระดับบุคคล/ครัวเรือน (๓) ร่วมแก้ไขและพัฒนาเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืน และ (๔) ร่วมติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล โดยใช้ระบบ TPMAP และ ๑ เงื่อนไขการพัฒนา พัฒนาระบบ TPMAP เพื่อเป็นเครื่องมือที่สมบูรณ์สามารถสนับสนุนการแก้ไขปัญหาความยากจน และการพัฒนาคนทุกช่วงวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีได้มีข้อสั่งการ มอบหมายหน่วยงานเจ้าภาพหลักในทั้ง ๕ มิติความขัดสน เพื่อประสานและบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแนวทางการขับเคลื่อนการจัดการจัดการความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ของ คจพ. ดังนี้ มิติสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข มิติความเป็นอยู่ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และกระทรวงมหาดไทย มิติการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มิติรายได้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการคลัง และมิติการเข้าถึงบริการภาครัฐ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๑.๑.๔ แนวทางการดำเนินการในระยะต่อไปสำหรับการขับเคลื่อนการจัดการจัดการความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ มุ่งเน้นการดึงพลังจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ ทั้ง คจพ. ทุกระดับ หน่วยงานเจ้าภาพหลักตามข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง สถาบันการศึกษาในพื้นที่ในทุกแนวทาง หรือทุกขั้นตอนของการดำเนินการ เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยแบบพุ่งเป้า สามารถดำเนินการได้อย่างบูรณาการในการมองเป้าการแก้ไขปัญหาในการพัฒนาร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ดังนี้

๑) การเติมเต็มข้อมูลในระบบ TPMAP ให้ครอบคลุมประเด็นการพัฒนาทุกมิติ และทุกพื้นที่ในประเทศ โดยมอบหมายหน่วยงานเจ้าภาพหลักตามข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี และหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้องพัฒนาและปรับปรุงข้อมูลประชากร สถิติ สถานการณ์ที่มีการเชื่อมโยงกับเลขบัตรประชาชน ๑๓ หลัก ให้ครอบคลุมจำนวนประชากรและครัวเรือนในประเทศไทย และจัดส่งให้สำนักงานฯ เพื่อนำมาใช้ประกอบการพัฒนาระบบ TPMAP มอบหมาย คจพ. ทุกระดับ และทีมปฏิบัติการฯ เติมเต็มข้อมูลในระดับพื้นที่ในระบบแฟ้มบ้านพัฒนาคนไทย (Logbook) ให้ครอบคลุม ครบถ้วน สมบูรณ์ รวมทั้งมอบหมายสำนักงานฯ พัฒนาระบบสารสนเทศรองรับการจัดเก็บข้อมูลตามแบบสอบถามเพื่อการพัฒนาคนทุกช่วงวัยในระดับครัวเรือนและบุคคลตามหลักการของดัชนีการพัฒนาคนหลากหลายมิติ (MPI) ให้ครอบคลุมกับบริบทของการพัฒนาประเทศในปัจจุบันให้มีความทันสมัยตลอดเวลาตามการบันทึกข้อมูลในพื้นที่ และมอบหมาย คจพ.จ. พัฒนาข้อมูลทางกายภาพ และศักยภาพในพื้นที่ให้เป็นปัจจุบันเพื่อให้มีข้อมูลและระบบที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการดำเนินการให้สามารถบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรมและเกิดความยั่งยืน

๒) การร่วมแก้ไขปัญหาในระดับบุคคล/ครัวเรือน ลงพื้นที่ตรวจสอบ หากกลุ่มเป้าหมายวิกฤต และเยี่ยมบ้าน (Knock Knock) โดยใช้ระบบ TPMAP และแนวทางการแก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน หรือ เมนูแก้จน ที่จำแนกตาม ๕ มิติของความขัดสน ประกอบด้วย

(๑) ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ (๒) การศึกษาและทักษะที่จำเป็น (๓) สถานะทางสุขภาพ (๔) คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ และ (๕) การเข้าถึงบริการ ความช่วยเหลือ และการมีส่วนร่วมในสังคม และ ๓ ขั้นตอนของการพัฒนา ได้แก่ อยู่รอด พอเพียง และยั่งยืน เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนให้กลุ่มเป้าหมายวิกฤติสามารถอยู่รอดและดำรงชีพอยู่ได้ตามภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่ โดยมีอบหมาย ศจพ. ทุกระดับ และทีมปฏิบัติการฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาคความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยผ่านระบบ TPMAP เท่านั้น เพื่อให้เกิดเอกภาพ ความยั่งยืน และสามารถสื่อสารการดำเนินการต่าง ๆ ผ่านระบบได้ร่วมกัน การจัดให้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของ ศจพ. ทุกระดับ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ รวมทั้ง จัดให้มีแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของ ศจพ. ทุกระดับ และมอบหมายหน่วยงานเจ้าภาพหลักของแต่ละมิติความขัดสนตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี ดำเนินการร่วมกับ ศจพ. ทุกระดับ และทีมปฏิบัติการฯ หน่วยงานของรัฐและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องบูรณาการการทำงานตามเมนูแก่งจนเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาคความยากจนของกลุ่มเป้าหมายในระบบ TPMAP จำนวน ๑,๐๒๕,๗๘๒ คน เป็นกลุ่มเป้าหมายแรกให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ โดยจะต้องเป็นการดำเนินการแบบพุ่งเป้าที่ใช้ระบบ TPMAP เป็นเครื่องมือในการชี้เป้ากลุ่มเป้าหมายและมิติความขัดสน ๕ มิติ และประยุกต์ใช้เมนูแก่งจนเป็นข้อมูลประกอบการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว

๓) การร่วมแก้ไขปัญหาคและพัฒนาคนอย่างยั่งยืน โดยใช้ระบบ TPMAP
ข้อมูลสถิติ สถานการณ์ งานวิจัยต่าง ๆ ข้อมูลโครงการ/การดำเนินงานจากระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) เมนูแก่งจน คู่มือการจัดทำโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย/แผน/มาตรการ/แนวทาง ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาคความยากจนและความเหลื่อมล้ำ รวมถึงการพัฒนาคนทุกช่วงวัยที่อยู่บนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ที่เป็นการมุ่งเน้นการพัฒนาแบบยั่งยืน มากกว่าการสงเคราะห์ช่วยเหลือ โดยมีอบหมาย ศจพ. ทุกระดับ และทีมปฏิบัติการฯ หน่วยงานเจ้าภาพหลักตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี ทุกหน่วยงานของรัฐและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาในพื้นที่ ร่วมพัฒนาแผนจังหวัด ในการกำหนดเป้าหมายการแก้ไขปัญหาคความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัย โดยบรรจุไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการจังหวัดรายปี และมอบหมายหน่วยงานในระดับพื้นที่พัฒนาและจัดทำโครงการในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาคความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยแบบพุ่งเป้า โดยใช้ข้อมูลจากระบบ TPMAP ระบบ eMENSOCR คู่มือการจัดทำโครงการฯ ร่วมกับข้อมูลสถิติ สถานการณ์ และงานวิจัยต่าง ๆ รวมทั้งสำนักงานฯ ร่วมกับ ศจพ. ในระดับพื้นที่ เร่งดำเนินการพัฒนาต้นแบบ ศจพ. นำร่อง (ศจพ. Model) และดำเนินการขยายผลในพื้นที่อื่นที่มีความสอดคล้องกับภูมิสังคมและบริบทของพื้นที่ เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาคความยากจนและพัฒนาคนอย่างยั่งยืนต่อไป

๔) การร่วมติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล โดยการดำเนินการติดตามตรวจสอบ และการประเมินผลการแก้ไขปัญหาคความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัย จะยึดข้อมูลจากระบบ TPMAP เท่านั้น โดยดำเนินการร่วมกับข้อมูลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องจากระบบ eMENSOCR และข้อมูลดัชนีการพัฒนาคนหลากหลายมิติ (MPI) ระดับประเทศและระดับพื้นที่ เพื่อเป็นข้อมูลในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลบุคคล/ครัวเรือนที่ได้รับการแก้ไขปัญหาคและพัฒนาในระดับประเทศและพื้นที่ โดยมีอบหมาย ศจพ. ทุกระดับ และทีมปฏิบัติการฯ นำเข้าข้อมูลการดำเนินการ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในระบบ Logbook เป็นประจำ โดยสำนักงานฯ พัฒนาแนวทางการพิจารณาการหลุดพ้นความยากจนตามขั้นของการอยู่รอด พอเพียง และยั่งยืนที่มีความถูกต้องแม่นยำ เพื่อให้เป็นหลักเกณฑ์มาตรฐานในการพิจารณาความเป็นบุคคลหรือครัวเรือนยากจนตามการดำเนินการของ ศจพ. และมีอบหมาย ศจพ. ทุกระดับ ร่วมกับภาคีการพัฒนาในพื้นที่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแนวทาง วิธีการ ในการดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ รวมทั้ง ดำเนินการจัดทำต้นแบบการดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาคความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัย และจัดทำ

หลักเกณฑ์การกำหนดขั้นของการพัฒนา ได้แก่ อยู่รอด พอเพียง และยั่งยืน และมอบหมายสำนักงานฯ ร่วมกับ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ จัดทำจําแนกผลเป้าหมายและการดำเนินการ เพื่อใช้ในการ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัย

๑.๒ แนวทางการปรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๑.๒.๑ ความเป็นมา พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑ กำหนดให้มีการทบทวนยุทธศาสตร์ชาติทุกห้าปี ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติจะครบกำหนด ๕ ปี ในวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๖ และมาตรา ๑๐ วรรค ๔ กำหนดให้ในกรณีที่คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติเห็นว่ามีจําเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมแผนแม่บท ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงหรือความจําเป็นของประเทศ ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการและคณะรัฐมนตรีก่อน และเมื่อคณะกรรมการและคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้วจึงดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมต่อไป

สำนักงานฯ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ จึงพิจารณาทบทวนยุทธศาสตร์ชาติ ตามความนัยมาตรา ๑๑ พบว่า แม้สถานการณ์ของโลกและประเทศจะเปลี่ยนแปลงไป อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติแต่อย่างใด เนื่องด้วยยุทธศาสตร์ชาติเป็นแผนระดับที่ ๑ เป็นกรอบการพัฒนาประเทศที่มีประเด็นการพัฒนาที่ครอบคลุมในทุกมิติ รวมทั้งมีความยืดหยุ่นตามบริบท การเปลี่ยนแปลงของโลกและประเทศ พร้อมรองรับผลกระทบเชิงลบในมิติต่าง ๆ ดังนั้น จะยังคง “เป้าหมาย” ตามยุทธศาสตร์ชาติไว้เช่นเดิม แต่จะมีการปรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (Ways) ซึ่งเป็นแผนระดับที่ ๒ ที่มีการบูรณาการระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง โดยมีการถ่วงระดับเป้าหมายและประเด็นการพัฒนา มาจากยุทธศาสตร์ชาติ (Ends) โดยตรง รวมทั้งมีการกำหนดค่าเป้าหมายของแต่ละประเด็นที่ต้องบรรลุ อย่างเป็นรูปธรรมในแต่ละช่วงการพัฒนา ห่วงละ ๕ ปี ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้จัดให้มีการประชุมหารือร่วมประธาน กรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๖ คณะ เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบ หลักการ แนวทาง และการดำเนินการปรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งสำนักงานฯ ได้นำผลการพิจารณาดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในคราวการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ โดยคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติมีมติเห็นชอบตามที่สำนักงานฯ เสนอ เพื่อสำนักงานฯ จะได้ดำเนินการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป และดำเนินการตามความนัยมาตรา ๑๐ วรรค ๔ ของพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในการแก้ไขเพิ่มเติมแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินการสามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรมตามระยะเวลาที่กำหนด

๑.๒.๒ หลักการและแนวทางการปรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานฯ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๒๓ ประเด็น พบว่า แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติมีข้อจํากัดในส่วน of เป้าหมาย ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และแนวทางการพัฒนา ทั้งนี้ ข้อจํากัดในส่วน of เป้าหมายอาจมีสาเหตุจากการกำหนดตัวชี้วัดที่ไม่สะท้อนต่อเป้าหมาย of แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ดังนั้น ในการปรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จึงไม่มีการปรับเป้าหมาย แต่จะดำเนินการปรับเฉพาะในส่วน of ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และแนวทางการพัฒนา โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑) ตัวชี้วัด ดำเนินการพิจารณาตัวชี้วัด of เป้าหมายทั้งในระดับประเด็นและระดับแผนแม่บทย่อย โดย

๑.๑) กรณีใช้ตัวชี้วัดเทียบเคียง (Proxy) โดยแบ่งการดำเนินการตามกรณีย่อยของการใช้ตัวชี้วัดเทียบเคียง ดังนี้ กรณีไม่มีหน่วยงานหรือองค์กรใดจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดพิจารณาตัวชี้วัด

เทียบเคียง หรือ ตัวชี้วัดอื่นที่เหมาะสมเป็นตัวชี้วัดหลักแทน หากตัวชี้วัดเดิมมีความเหมาะสมอยู่แล้ว มอบหมายหน่วยงานดำเนินการจัดเก็บข้อมูล กรณีมีการยกเลิกการจัดเก็บข้อมูลของตัวชี้วัดพิจารณาใช้ตัวชี้วัดเทียบเคียง หรือตัวชี้วัดอื่นที่เหมาะสมเป็นตัวชี้วัดหลักแทน หากตัวชี้วัดเดิมมีความเหมาะสมอยู่แล้ว มอบหมายหน่วยงานดำเนินการจัดเก็บข้อมูล และกรณีไม่ได้มีการจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดที่ต่อเนื่อง พิจารณาให้ตัวชี้วัดเทียบเคียงเป็นตัวชี้วัดเพิ่มเติม เพื่อใช้ประเมินผลควบคู่กับตัวชี้วัดหลักตัวเดิม

๑.๒) กรณีตัวชี้วัดที่กำหนดอาจไม่สะท้อนเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้ พิจารณาตัวชี้วัดใหม่ ที่สามารถสะท้อนเป้าหมายได้อย่างเป็นรูปธรรม

๑.๓) กรณีตัวชี้วัดที่กำหนดไม่มีนิยามหรือคำจำกัดความที่ชัดเจน พิจารณานิยาม หรือ คำจำกัดความของตัวชี้วัดให้มีความชัดเจน เพื่อให้สามารถจัดเก็บข้อมูลที่สะท้อนเป้าหมาย และประเมินผลการดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม

๑.๔) กรณีตัวชี้วัด ๑ ตัวชี้วัด ใช้วัดผลมากกว่า ๑ เป้าหมาย พิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดว่าสามารถสะท้อนเป้าหมายใดมากที่สุด เพื่อกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดของเป้าหมายนั้น และพิจารณากำหนดตัวชี้วัดใหม่ให้กับอีกเป้าหมายที่เคยใช้ตัวชี้วัดร่วมกัน

๒) ค่าเป้าหมาย ดำเนินการทบทวนค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดย

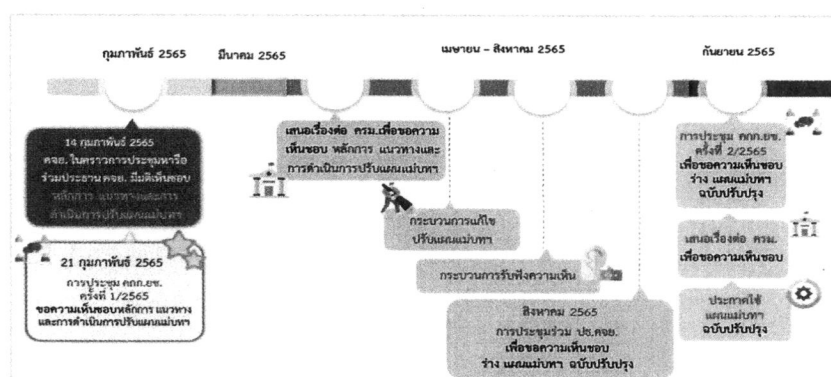
๒.๑) กรณีสถานการณ์บรรลุเป้าหมาย ณ ปีปัจจุบัน (ปี ๒๕๖๔) ได้มีการบรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในห่วงที่ ๒ ของการพัฒนา (ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เรียบร้อยแล้ว พิจารณาปรับค่าเป้าหมายให้มีความท้าทายมากขึ้น และสอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์ในปัจจุบัน

๒.๒) กรณีไม่ได้มีการกำหนดค่าเป้าหมายที่จะบรรลุในแต่ละห่วง ๕ ปี ของการพัฒนา พิจารณากำหนดค่าเป้าหมายในแต่ละห่วงการพัฒนา ทั้งนี้ ค่าเป้าหมายที่กำหนดจะต้องมีความท้าทาย และสอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์ในปัจจุบัน

๒.๓) กรณีค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละห่วง ๕ ปี ของการพัฒนา อาจไม่มีความชัดเจน พิจารณาปรับค่า หรือ กำหนดนิยามของค่าเป้าหมายให้มีความชัดเจน

๓) แนวทางการพัฒนา ดำเนินการทบทวนแนวทางการพัฒนาโดยในกรณีที่พบว่า แนวทางการพัฒนาในแต่ละแผนย่อยอาจไม่สอดคล้อง หรือ ครอบคลุมห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (Final Value Chain Thailand : FVCT) รวมทั้งไม่ส่งผลการขับเคลื่อนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดให้พิจารณาปรับแนวทางการพัฒนาให้มีความครอบคลุม และสอดคล้องกับห่วงโซ่คุณค่า

๑.๒.๓ การดำเนินการปรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มอบหมายสำนักงานดำเนินการปรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง ๒๓ ประเด็น เนื่องจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติมีการกำหนดประเด็นในลักษณะที่มีความบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

๑.๒.๔ มติคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เห็นชอบหลักการ แนวทาง และการดำเนินการปรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ตามที่สำนักงานฯ เสนอ และมอบหมายสำนักงานฯ นำผลการพิจารณาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

๑.๓ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๑.๓.๑ **ความเป็นมา** พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๔ กำหนดให้มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างต่อเนื่องในแต่ละช่วงระยะเวลาห้าปี โดยต้องสอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ ยุทธศาสตร์ชาติ สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งของประเทศและของโลก มาตรา ๑๗ กำหนดให้เมื่อสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจัดทำร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแล้วเสร็จ ให้เสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ จากนั้นให้สำนักงานฯ นำเสนอ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณา และรายงานต่อรัฐสภาเพื่อทราบ และให้นายกรัฐมนตรีนำ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้ใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต่อไป

๑.๓.๒ **การดำเนินการ** สำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นลำดับอย่างต่อเนื่อง โดยมีกระบวนการที่สำคัญ ประกอบด้วย (๑) สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการยกร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จำนวน ๑๓ คณะ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาควิชาการ (๒) สำนักงานฯ จัดรับฟังความคิดเห็นจำนวน ๒ ครั้ง ผ่านรูปแบบเวทีระดมความคิดเห็นทั้งในส่วนกลางและในระดับกลุ่มจังหวัด รวมทั้งในช่องทางออนไลน์ (๓) สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ และ (๔) สำนักงานฯ นำเสนอ (ร่าง) แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ในการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕

๑.๓.๓ **สาระสำคัญของ (ร่าง) แผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๓** สำนักงานฯ ดำเนินการยก (ร่าง) แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ บนพื้นฐานของหลักการและแนวคิดที่สำคัญ ๔ ประการ ได้แก่ (๑) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒) การสร้างความสามารถในการ “ล้มแล้ว ลุกไว” (๓) เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs) และ (๔) การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (BCG) โดยมีองค์ประกอบสำคัญ ๕ ส่วน ดังนี้

๑) **ส่วนที่ ๑ บทบาท ความสำคัญ และสถานะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓** เป็นการนำเสนอสถานะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนระดับที่ ๒ ที่กำหนดหน้าที่ระบุทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่ควรให้ความสำคัญและมุ่งดำเนินการในระยะ ๕ ปี และเพื่อให้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้มีการปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดทำแผนให้ครอบคลุมเฉพาะประเด็นการพัฒนาประเทศที่มีลำดับความสำคัญสูง โดยที่ประเด็นการพัฒนา ซึ่งมีได้ระบุไว้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จะยังคงได้รับความสำคัญและดำเนินการขับเคลื่อนผ่านแผนระดับที่ ๒ ฉบับอื่น

๒) **ส่วนที่ ๒ บริบทการพัฒนาประเทศ** เป็นการสังเคราะห์บริบทการพัฒนาประเทศใน ๔ มิติหลัก ได้แก่ มิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านสังคมและทรัพยากรมนุษย์ มิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมิติด้านการบริหารจัดการภาครัฐ โดยวิเคราะห์จากทิศทางและบริบทของประเทศ ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับโลก

๓) ส่วนที่ ๓ วัตถุประสงค์และเป้าหมาย แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ มีวัตถุประสงค์เพื่อ **พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”** โดยมีเป้าหมายหลักที่ต้องการบรรลุผล ๕ ประการ ประกอบด้วย (๑) การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม โดยมุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ ผ่านการส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ (๒) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ โดยมุ่งพัฒนาให้คนไทยมีทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ (๓) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม โดยมุ่งลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในเชิงรายได้ พื้นที่ ความมั่งคั่ง และการแข่งขันของภาคธุรกิจ (๔) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการไปสู่ความยั่งยืน โดยมุ่งลดการก่อมลพิษ ควบคู่ไปกับการผลักดันให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ และ (๕) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงภายใต้บริบทโลกใหม่ โดยมุ่งสร้างความพร้อมในการรับมือกับการเป็นสังคมสูงวัย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยโรคระบาด ทั้งนี้ การพัฒนาตาม ๕ เป้าหมายหลัก มีตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ดังนี้ (๑) รายได้ประชาชาติต่อหัวเท่ากับ ๙,๓๐๐ เหรียญสหรัฐ (๒) ดัชนีความก้าวหน้าของคนเท่ากับ ๐.๗๒๐๙ (๓) ความแตกต่างของความเป็นอยู่ (รายจ่าย) ระหว่างกลุ่มประชากรที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงสุดร้อยละ ๑๐ และต่ำสุดร้อยละ ๔๐ มีค่าต่ำกว่า ๕ เท่า (๔) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ เมื่อเทียบกับปริมาณก๊าซเรือนกระจกปกติที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และ (๕) ดัชนีรวมสะท้อนความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงมีค่าไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ ซึ่งเป็นผลรวมจาก ๔ ตัวชี้วัดย่อย ได้แก่ ขีดความสามารถของการปฏิบัติตามกฎอนามัยระหว่างประเทศและการเตรียมความพร้อมฉุกเฉินด้านสุขภาพ อันดับความเสี่ยงด้านภูมิอากาศ อันดับความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัล และอันดับประสิทธิภาพของรัฐบาล

๔) ส่วนที่ ๔ หมายเหตุการพัฒนา แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ได้กำหนด ๑๓ หมายเหตุการพัฒนา ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น ๔ มิติ ดังนี้

๔.๑) มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย ซึ่งเป็นการต่อยอดจากฐานของประเทศที่มีอยู่แล้วผ่านการนำวิจัยและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างศักยภาพการผลิตและเทคโนโลยี ก่อให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มมากขึ้น ประกอบด้วย ๖ หมายเหตุ ได้แก่ หมายเหตุที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง หมายเหตุที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน หมายเหตุที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน หมายเหตุที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง หมายเหตุที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค และหมายเหตุที่ ๖ ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน

๔.๒) มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเป็นการมุ่งเน้นการสร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ และเสริมสร้างพลังทางเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วย ๓ หมายเหตุ ได้แก่ หมายเหตุที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ หมายเหตุที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน และหมายเหตุที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม

๔.๓) มิติตความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีความสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (BCG) และการลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประกอบด้วย ๒ หมายเหตุ ได้แก่ หมายเหตุที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ และหมายเหตุที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔.๔) มติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้คนไทยพร้อมปรับตัวเพื่อให้เท่าทันแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลก ประกอบด้วย ๒ หมายเหตุ ได้แก่ หมายเหตุที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต และหมายเหตุที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

๕) ส่วนที่ ๕ การขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ ให้ความสำคัญกับการสร้างความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลการดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ โดยแนวทางการขับเคลื่อน ประกอบด้วย ๓ ส่วน ที่สำคัญ ได้แก่ กลไกการขับเคลื่อน ประกอบด้วย ๒ กลไก คือ กลไกการบูรณาการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ และกลไกตามภารกิจและกลไกในระดับพื้นที่ กลไกงบประมาณ และการเสริมสร้างบทบาทของทุกภาคส่วนในการร่วมขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ สำหรับแนวทางการติดตามประเมินผล ครอบคลุมการดำเนินงาน ๓ ส่วน ได้แก่ ติดตามความก้าวหน้า การประเมินผลสัมฤทธิ์ และการประเมินผลกระทบ

๑.๓.๔ มติคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เห็นชอบ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามที่สำนักงานฯ เสนอ และมอบหมายให้สำนักงานฯ ปรับปรุง (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ และนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามขั้นตอนต่อไป

๒. ข้อเสนอเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

สำนักงานฯ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ และฝ่ายเลขานุการร่วมของคณะกรรมการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (คจพ.) ขอเสนอมติคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๒.๑ การจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เห็นชอบการมอบหมาย คจพ. ทุกระดับ ทีมปฏิบัติการฯ หน่วยงานเจ้าภาพหลักตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี และภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ตามมติคณะกรรมการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (คจพ.) และแนวทางการดำเนินการในระยะต่อไปอย่างเคร่งครัด

๒.๒ เห็นชอบแนวทาง หลักการ การปรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และการดำเนินการปรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ตามที่สำนักงานฯ เสนอ

๒.๓ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๒.๓.๑ เห็นชอบ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามที่สำนักงานฯ เสนอ

๒.๓.๒ มอบหมายสำนักงานฯ นำเสนอ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ต่อรัฐสภาเพื่อทราบ ก่อนกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ ทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้ใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต่อไป

๓. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

ขอความเห็นชอบให้สำนักงานฯ นำผลการพิจารณาตามข้อ ๒ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา สั่งการต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ สำนักงานฯ จะได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป จะขอขอบคุณยิ่ง

(นายตनुชา พิขยนันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

เห็นชอบ

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

เม.ย. ๖๕

กราบเรียน นรม. เพื่อโปรดพิจารณา

๙ เม.ย. ๖๕

ส.อ.ก.ก.อ.
อ.ก.ก.ก.อ.
(ก.อ.ก.ก.อ. พ.อ.ก.ก.อ.)
๖๖๐.๐๐, ๑๐๐, ๑๐๐.
๑ เม.ย. ๖๕

รายงานการประชุม
คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕
วันจันทร์ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เวลา ๐๙.๓๐ – ๑๑.๓๐ น.
ณ ตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล และการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
ทางโปรแกรม (Zoom)

กรรมการผู้มาประชุม

๑. พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายพรเพชร วิชิตชลชัย
ประธานวุฒิสภา	รองประธานกรรมการคนที่สอง
๓. พลเอก วรเกียรติ รัตนานนท์
ปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๔. พลเอก สุพจน์ มาลานิยม
เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๕. นายสนธิ อักษรแก้ว
ประธานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๖. นายสุพันธุ์ มงคลสุธี
ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๗. นางสมทรง สัจจามิข
ผู้แทน ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๘. นายกอบศักดิ์ ดวงดี
ผู้แทน ประธานสมาคมธนาคารไทย	กรรมการ
๙. พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
๑๐. นายดนุชา พิชยนันท์
เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการและเลขานุการ
๑๑. นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ
รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นายรัชกรณ นภาพรพิพัฒน์
รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	ผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการผู้มาประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๑๓. พลเอก เฉลิมพล ศรีสวัสดิ์
ผู้บัญชาการทหารสูงสุด	กรรมการ
๑๔. พลเอก ณรงค์พันธ์ จิตต์แก้วแท้
ผู้แทน ผู้บัญชาการทหารบก	กรรมการ
๑๕. พลเรือเอก สมประสงค์ นิลสมัย
ผู้แทน ผู้บัญชาการทหารเรือ	กรรมการ

๑๖. พลอากาศเอก ธนศักดิ์ เมตะนันท์
ผู้แทน ผู้บัญชาการทหารอากาศ	กรรมการ
๑๗. พลตำรวจเอก ปิยะ อุทาโย
ผู้แทน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
๑๘. นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์
ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ	กรรมการ
๑๙. นายสนั่น อังอุบลกุล
ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๐. นายวิษณุ เครืองาม	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
๒๑. นายชาติศิริ โสภณพนิช	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
๒๒. นายกานต์ ตระกูลฮุน	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)
๒๓. นายทศพร ศิริสัมพันธ์	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

กรรมการผู้ลาประชุม

๑. นายชวน หลีกภัย
ประธานสภาผู้แทนราษฎร	รองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง
๒. พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ
รองนายกรัฐมนตรี	รองประธานกรรมการคนที่สาม
๓. นายบันทูล ลำคำ	กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

ผู้เข้าร่วมประชุม

กรรมการปฏิรูปประเทศ

๑. นายพดล เสงเจริญ	รองประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
๒. นายเข้มชัย ชุตินวงศ์	ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม
๓. นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล	รองประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ
๔. นายรอยล จิตรดอน	ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕. นายเสรี วงษ์มณฑา	ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ
๖. นายพรชัย รุจิประภา	ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน
๗. นายวรากรณ์ สามโกเศศ	ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
๘. นายนิธิ มหานนท์	ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงานและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

สำนักงานบริหารนโยบายของนายกรัฐมนตรี

๙. นายอนุชา บูรพชัยศรี	รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักงานบริหารนโยบายของนายกรัฐมนตรี

สำนักโฆษก สำนักนายกรัฐมนตรี

๑๐. นายธนกร วังบุญคงชนะ	โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๑. นางสาวรัชดา ธนาดิเรก	รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๒. นางสาวไตรศุลี ไตรสรณกุล รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๓. นางสาวสิรินภา ปานสังข์ นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ

๑๔. นางสาววิมลมาส รัตนมณี นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ

สำนักงานงบประมาณ

๑๕. นายกรณิษฐ์ กาญจน์มัย รองผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ
แทน ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และความสามัคคีปรองดอง

๑๖. นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักงาน ป.ย.ป.

สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

๑๗. นางอภินันท์ ศรีระสันต์ รองผู้อำนวยการบริหาร สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

๑๘. นายจิรพัฒน์ พฤตสิบ เจ้าหน้าที่อาวุโส ฝ่ายโครงสร้างทางเศรษฐกิจ

๑๙. นางสาวชาลินี รักษาชล เจ้าหน้าที่ฝ่ายโครงสร้างทางเศรษฐกิจ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒๐. นางสาวจินนาค์กร โรจนนันต์ รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒๑. นางธิดา พัชธรรม รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒๒. นางสาววรรณภา คล้ายสวน ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒๓. นางสาวจันทวรรณ วรรณะพงษ์ ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และประสานการพัฒนาภาค

๒๔. นางสาวสรยา ยศียงยง นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ
รักษาราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ

๒๕. นายศุภสิทธิ์ ฟองสมุทร นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ

๒๖. นางสาวปัญจพร นามไพโรจน์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ประธานกรรมการ กล่าวเปิดประชุม โดยต้อนรับกรรมการและผู้เข้าร่วมประชุม และแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าการประชุมในครั้งนี้เป็นการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ โดยมีระเบียบวาระการประชุมสำคัญที่เน้นการดำเนินการในระยะต่อไปของยุทธศาสตร์ชาติที่ต้องมีความต่อเนื่องในการดำเนินการ รวมทั้งสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้มีการจัดทำ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ในประเด็นที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ในสถานการณ์ปัจจุบัน จึงขอให้คณะกรรมการทุกท่านร่วมเสนอความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์เพื่อการพัฒนาประเทศในระยะต่อไป อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินการพัฒนาประเทศในทุกมิติที่สอดคล้องตามแนวทางของยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง ๖ ด้าน ทุกภาคส่วนจะต้องร่วมมือกัน เพื่อให้ประเทศผ่านพ้นวิกฤตต่าง ๆ ไปด้วยกัน และมอบหมายฝ่ายเลขานุการดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่อง รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔

๑. ผู้ช่วยเลขานุการ (นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบถึงผลการแจ้งเวียนขอมติเพื่อรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ได้มีการประชุมฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ พุธที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๒.๐๐ น. ซึ่งเป็นการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางโปรแกรม (Zoom) โดยได้แจ้งเวียนขอมติเพื่อรับรองรายงานการประชุมฯ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๔ และขอให้คณะกรรมการฯ แจ้งการแก้ไขรายงานและรับรองรายงานการประชุมฯ กลับมายังสำนักงานฯ ภายในวันจันทร์ที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๔ ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้พิจารณารับรองรายงานการประชุมฯ โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม

๒. มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ ความก้าวหน้าการดำเนินการตามมติคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

๑. ผู้ช่วยเลขานุการ (นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบผลการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔ ที่ได้มีมติเห็นชอบแนวทางการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ โดยให้ความสำคัญกับการดำเนินการบนหลักวงจรการบริหารงานคุณภาพ (Plan-Do-Check-Act : PDCA) ซึ่งเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแนวทางดังกล่าว เพื่อให้ทุกหน่วยงานของรัฐมีแนวทางการดำเนินการร่วมกันอย่างบูรณาการบนหลักการ PDCA เพื่อการบรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติ โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

๑.๑ การวางแผน - (Plan) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบแนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี โดยการจำแนกแผนออกเป็น ๓ ระดับ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นแผนระดับที่ ๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ เป็นแผนระดับที่ ๒ และแผนระดับที่ ๓ ซึ่งเป็นแผนที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐ โดยในปัจจุบันได้มีการจัดทำ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ประกอบด้วย หมายเหตุการพัฒนาจำนวน ๑๓ หมายเหตุ ที่ได้มีการชี้ชัด คัดกรองเฉพาะประเด็นที่มีลำดับความสำคัญสูงในการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในห้วง ๕ ปี และอยู่ระหว่างการจัดทำ (ร่าง) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ทั้งนี้ มีข้อสังเกตในการดำเนินการ ได้แก่ (๑) หน่วยงานของรัฐอาจยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระดับของแผนในปัจจุบัน รวมทั้งความสำคัญและความสอดคล้องกันระหว่างแผนต่าง ๆ ซึ่งอาจส่งผลต่อการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด (๒) สถานการณ์และบริบทของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป จึงจำเป็นต้องทบทวน ปรับปรุง แนวทางการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในปัจจุบัน และ (๓) การขาดข้อมูลที่สามารนำมาใช้เป็นตัวชี้วัด ที่สะท้อนเป้าหมายการพัฒนาได้อย่างครอบคลุม ถูกต้อง และ มีประสิทธิภาพ

๑.๒ การปฏิบัติ - (Do) ในระยะที่ผ่านมาหน่วยงานของรัฐได้มีการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ผ่านการจัดทำแผนระดับที่ ๓ และการจัดทำโครงการ/การดำเนินงาน ซึ่งมีความก้าวหน้าการดำเนินการ ดังนี้

๑.๒.๑ การแปลงยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับที่ ๒ ไปสู่การปฏิบัติผ่านการจัดทำแผนระดับที่ ๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบการกำหนดหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติใน ๓ ระดับ (จ.๑ - จ.๓) เพื่อเป็นกลไกหลักในการประสาน และบูรณาการการแปลงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ โดยหน่วยงานของรัฐได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปีและรายปี ซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ และการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ที่มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่าหนึ่งหน่วยงาน รวมทั้ง ต้องนำเข้าข้อมูลแผนในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) โดยข้อมูล ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ หน่วยงานของรัฐได้มีการนำเข้าข้อมูลแผนในระบบ eMENSCR โดยเป็นแผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี จำนวนทั้งสิ้น ๒๔๐ แผน แผนปฏิบัติราชการรายปี จำนวนทั้งสิ้น ๙๑๗ แผน และแผนปฏิบัติการด้าน... จำนวนทั้งสิ้น ๑๐๙ แผน นอกจากนี้ ในส่วนของแผนระดับที่ ๓ ในระดับพื้นที่ ปัจจุบันแผนปฏิบัติราชการประจำปี ๒๕๖๖ ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ได้ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ) แล้ว เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ทั้งนี้ มีข้อสังเกตในการดำเนินการ ได้แก่ (๑) ความทับซ้อนของประเด็นการพัฒนาระหว่างแผนปฏิบัติการด้าน... และการมีแผนปฏิบัติการด้าน... มากเกินความจำเป็น โดยเฉพาะในกรณีไม่มีกฎหมายกำหนดให้จัดทำแผน (๒) การดำเนินการที่ผ่านมาแผนระดับที่ ๓ อาจยังไม่สามารถสะท้อนการแปลงยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับที่ ๒ โดยเฉพาะแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) ได้อย่างชัดเจน และ (๓) ยังมีหน่วยงานของรัฐที่ยังไม่มีการจัดทำหรือนำเข้าแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานในระบบ eMENSCR

๑.๒.๒ การจัดทำโครงการ/การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายของแผนระดับที่ ๒ และยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ เห็นชอบโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวนทั้งสิ้น ๕๗๑ โครงการ และมอบหมายให้สำนักงานฯ สำนักงบประมาณ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนโครงการสำคัญ รวมทั้งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เห็นชอบโครงการสำคัญหรือโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวนทั้งสิ้น ๔๐๖ โครงการ แล้ว ซึ่งอยู่ระหว่างการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๖ ทั้งนี้ มีข้อสังเกตในการดำเนินการ ได้แก่ (๑) หน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ทั้ง ๓ ระดับ อาจยังขาดการดำเนินการประสานบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานทั้งหมดภายใต้เป้าหมายแผนแม่บทย่อยอย่างเต็มที่ส่งผลให้การทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ อาจไม่สามารถเชื่อมโยงไปสู่เป้าหมายเดียวกัน (๒) ข้อเสนอโครงการของหน่วยงานมีรายละเอียดโครงการไม่สอดคล้องกับหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) มีรายละเอียดตัวชี้วัดค่าเป้าหมาย/การส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายยังไม่ชัดเจน และบางส่วนอาจยังไม่ได้ดำเนินการบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์เท่าที่ควร อาทิ การใช้ข้อมูล สถิติ และงานวิจัย

๑.๓ การติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผล - (Check) ได้กำหนดให้กลไกหลักในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐทุกระดับเป็นกลไกการดำเนินการ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติตามหลัก PDCA ซึ่งมีความก้าวหน้าการดำเนินการ ดังนี้

๑.๓.๑ ผู้ตรวจราชการ ได้ใช้ข้อมูลสถานะการบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ (Y๑) ที่อยู่ในชั้นวิกฤต (สีแดง) จากรายงานสรุปผลการดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์ชาติ และข้อมูลจากระบบ eMENSCR มาประกอบการกำหนดกรอบแนวทาง และประเด็นติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่ การปฏิบัติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้แก่ เป้าหมายแผนแม่บทย่อย (๐๓๐๔๐๑) สินค้าเกษตรแปรรูป และผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น และเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (๑๖๐๑๐๑) ศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานรากเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ นายกรัฐมนตรีได้ลงนามในคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๓๑๙/๒๕๖๔ เรื่อง การตรวจราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของผู้ตรวจราชการสำนัก นายกรัฐมนตรีแล้ว

๑.๓.๒ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ได้มีการกำหนด ประเด็นการตรวจสอบและประเมินผล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่มุ่งเป้าประสงค์หลักด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการพัฒนาศักยภาพคน และด้านการบริหารจัดการภาครัฐ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบแล้ว เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๔ นอกจากนี้ สำนักงานฯ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบ ราชการ (ก.พ.ร.) ได้กำหนดรายการตัวชี้วัดกระทรวง (KPI Basket) เพื่อใช้ในการประเมิน ประสิทธิภาพ และศักยภาพในการดำเนินงานของส่วนราชการ และสำนักงานฯ เห็นควรให้ มีการดำเนินการเชื่อมโยงระบบสารสนเทศการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ กับระบบ eMENSCR เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน

๑.๓.๓ สำนักงานงบประมาณ ได้นำเป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติที่ได้มีการทอนค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละหัวขั้ว ๕ ปี เป็นรายปี และ เป้าหมาย ตัวชี้วัดของ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ มาประกอบการจัดทำยุทธศาสตร์จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อให้สามารถติดตาม ประเมินผลความคุ้มค่าการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม

ทั้งนี้ มีข้อสังเกตในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลที่อาจยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่าง มีประสิทธิภาพ เนื่องจากขาดข้อมูลแผนระดับที่ ๓ และข้อมูลโครงการ/การดำเนินงาน ในแต่ละปีงบประมาณอันเกิดจากการไม่นำเข้าข้อมูลในระบบ eMENSCR

๑.๔ การปรับปรุงกระบวนการดำเนินงาน - (Act) ในระยะต่อไป โดยการนำข้อเสนอแนะ ปัญหาและ อุปสรรคมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานให้สามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามแนวทางและ เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างเป็นรูปธรรมในทุกขั้นตอนตามหลัก PDCA สามารถสรุปได้ ดังนี้

- ๑.๔.๑ การวางแผน - (Plan) สำนักงานฯ จะดำเนินการปรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ตามที่ได้เสนอหลักการและแนวทางในวาระ ๔.๑ โดยมุ่งแก้ไขปรับปรุงในส่วน ของ ค่าเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ บริบท และทิศทางการพัฒนาประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน
- ๑.๔.๒ การปฏิบัติ - (Do) สำนักงานฯ จะจัดการประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดทำ โครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง ๓ ระดับ ในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๖๕
- ๑.๔.๓ การติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผล - (Check) สำนักงานฯ จะประสานกับ กลไกการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ทั้งผู้ตรวจราชการ และ ค.ต.ป. เพื่อดำเนินการ ตามแนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะมุ่งให้ความสำคัญกับการกำหนดประเด็นของแผนการตรวจราชการให้มีความ ครบคลุมยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ ด้าน และการให้ความสำคัญกับการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลตามกลุ่มตัวชี้วัด (KPI Basket) ของสำนักงาน ก.พ.ร. รวมทั้งเป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่กำหนดไว้ใน ยุทธศาสตร์จัดสรรงบประมาณฯ ปี ๒๕๖๖ ตลอดจนการพัฒนาและเชื่อมโยงระบบ eMENSCR กับฐานข้อมูลอื่น ๆ เพื่อรองรับการรายงานผลสัมฤทธิ์การตรวจราชการต่อไป

๒. ความเห็นและประเด็นอภิปราย

ประธานกรรมการ ทุกหน่วยงานของรัฐจะต้องจัดทำแผนงาน/โครงการที่สอดคล้องและส่งผลต่อ เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในแต่ละหัว ๕ ปี ตลอดจนแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ การจัดสรรงบประมาณเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ โดยการ จัดสรรงบประมาณจะต้องพิจารณาและให้ความสำคัญกับแผนงาน/โครงการที่สามารถส่งผลต่อ การบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓. **มติที่ประชุม** รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินการตามมติคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ โดยมอบหมาย ให้หัวหน้าส่วนราชการเร่งรัดหน่วยงานในสังกัดให้ดำเนินการนำเข้าและรายงานผลการดำเนินโครงการ/ การดำเนินงาน รวมถึงนำเข้าแผนระดับที่ ๓ ทั้งแผนปฏิบัติราชการและแผนปฏิบัติการด้าน... ในระบบ eMENSCR ให้ครบถ้วนตามรายการและระยะเวลาที่สำนักงานฯ กำหนด รวมทั้งให้หน่วยงานของรัฐ ศึกษาทำความเข้าใจแนวทางการจัดทำโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ และการจัดทำแผนระดับที่ ๓ จากเอกสารคู่มือที่สำนักงานฯ เผยแพร่ เพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมกัน ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติตามหลัก PDCA ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระเบียบวาระที่ ๓.๒ ความก้าวหน้าการดำเนินงานของศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.)

๑. ผู้ช่วยเลขานุการ (นายวันฉัตร สุวรรณกิติ) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบถึงความก้าวหน้าของศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) ที่ได้มีการจัดตั้งตามคำสั่ง สำนักนายกรัฐมนตรี วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ รวมทั้งมีการแต่งตั้งคณะกรรมการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) โดยมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (พลเอกประวิตร วงศ์สุวรรณ) เป็นประธาน ศจพ. โดย ศจพ. ได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ จำนวน ๒ คณะ ได้แก่ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (อขจพ.) และคณะอนุกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (อตจพ.) ทั้งนี้ ศจพ. ได้มีการจัดประชุมฯ รวมจำนวน ๓ ครั้ง โดยครั้งสุดท้ายประชุมเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ซึ่งที่ประชุมได้มีมติรับทราบ และพิจารณาวาระที่สำคัญ สรุปได้ ดังนี้

๑.๑ รับทราบความคืบหน้าการดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ตามมติ ศจพ. ในคราวการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ ใน ๔ แนวทาง โดยมีการแบ่งชั้นการพัฒนาออกเป็น ๓ ชั้น ได้แก่ อยู่รอด พอเพียง และยั่งยืน ซึ่งสรุปความคืบหน้าในการดำเนินการได้ ดังนี้

๑.๑.๑ แนวทางที่ ๑ เติมเต็มข้อมูลในระบบ TPMAP ให้ครอบคลุมประเด็นการพัฒนาทุกมิติ และทุกพื้นที่ในประเทศ โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๑) ข้อมูลจากการบูรณาการฐานข้อมูลจากส่วนราชการ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากหน่วยงานที่มีการจัดเก็บข้อมูลด้วยเลขบัตรประชาชน ๑๓ หลัก เพื่อนำมาใช้ประกอบการพัฒนาระบบ TPMAP อย่างไรก็ตาม บางหน่วยงานไม่สามารถให้ข้อมูลได้ เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล และบางข้อมูลไม่สามารถเชื่อมโยงกับระบบ TPMAP ได้ เนื่องจากปัญหาด้านเทคนิค และหน่วยงานไม่ได้มีการจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบของดิจิทัล ทั้งนี้ จากการบูรณาการฐานข้อมูลจากส่วนราชการ ส่งผลให้ได้กลุ่มเป้าหมายในระดับพื้นที่ที่ต้องเร่งให้ความช่วยเหลือ ๒ กลุ่ม ได้แก่ (๑) กลุ่มคนเปราะบางในระบบ TPMAP ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลคนยากจนความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ตามดัชนีการพัฒนามนุษย์หลายมิติ (Multidimensional Poverty Index : MPI) กับข้อมูลบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โดยในปี ๒๕๖๕ มีจำนวน ๑,๐๒๕,๗๘๒ คน เพิ่มขึ้น ๔๒,๔๖๖ คน จากปี ๒๕๖๒ ที่อยู่ที่ ๙๘๓,๓๑๖ คน และ (๒) กลุ่มครัวเรือน/เปราะบาง โดยในปี ๒๕๖๒ มีจำนวนครัวเรือน/คนเปราะบางทั้งประเทศในระบบ TPMAPทั้งสิ้น ๔,๑๐๔,๔๕๐ ครัวเรือน ๑๐,๗๕๔,๒๐๕ คน (ปี ๒๕๖๕ อยู่ระหว่างการปรับปรุงข้อมูล)

- ๒) ข้อมูลระดับพื้นที่ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ทดสอบเก็บข้อมูลระดับครัวเรือนและบุคคลในพื้นที่ เพื่อนำมาใช้ประกอบการพัฒนา MPI ตามขั้นของการพัฒนา ได้แก่ อยู่รอด พอเพียง และยั่งยืน โดยมีการกำหนดมิติความขัดสน ประกอบด้วย ๕ มิติ ซึ่งได้มีการปรับชื่อมิติให้มีความเหมาะสมและครอบคลุมมากขึ้นจากเดิม ได้แก่ (๑) มิติด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ (เดิม มิติรายได้) (๒) มิติด้านการศึกษาและทักษะที่จำเป็น (เดิม มิติการศึกษา) (๓) มิติด้านสุขภาพ (เดิม มิติสุขภาพ) (๔) มิติด้านคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ (เดิม มิติความเป็นอยู่) และ (๕) มิติด้านการเข้าถึงความช่วยเหลือและมีส่วนร่วมในสังคม (เดิม มิติการเข้าถึงบริการภาครัฐ)
- ๓) ข้อมูลทางกายภาพ (ศักยภาพในพื้นที่) ซึ่งเป็นข้อมูลในเชิงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ ที่สะท้อนถึงศักยภาพของพื้นที่ ประกอบด้วย (๑) ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.๒ค) (๒) ข้อมูลพิภคบริการสาธารณะ (สถานศึกษา สถานพยาบาล) และ (๓) ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมแสงสว่างเวลากลางคืน (Nighttime Light) ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์กับข้อมูลมิติความขัดสนและปัญหาต่าง ๆ ในพื้นที่ เพื่อหาช่องว่างการพัฒนา/ช่องว่างเชิงนโยบาย และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของพื้นที่ต่อไป
- ๑.๑.๒ แนวทางที่ ๒ ร่วมแก้ไขปัญหาระดับบุคคล/ครัวเรือน หาเป้าหมายวิกฤติและเยี่ยมบ้าน (Knock Knock) โดยใช้ระบบ TPMAPI ข้อมูล ณ สิ้นเดือนมกราคม ๒๕๖๕ ศจพ. ในระดับต่าง ๆ และทีมปฏิบัติการฯ ในพื้นที่ ได้ลงพื้นที่สำรวจครัวเรือนในระบบแฟมบ้านพัฒนาคนไทย (Logbook) ทั้งสิ้น ๔๗๗,๓๒๔ ครัวเรือน จากครัวเรือนทั้งหมด ๑๒,๒๐๘,๙๑๓ ครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ ๔ ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดในระบบ Logbook อย่างไรก็ตาม การให้ความช่วยเหลือยังคงเป็นลักษณะของการสงเคราะห์มากกว่าการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ๑.๑.๓ แนวทางที่ ๓ ร่วมแก้ไขปัญหาและพัฒนาคนอย่างยั่งยืน โดยใช้ระบบ TPMAPI จากการประมวลโครงการ/การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยจากระบบ eMENSER พบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๙,๘๒๒ โครงการ โดยโครงการส่วนใหญ่จะสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๑๒) ประเด็น การพัฒนาการเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม โครงการ/การดำเนินการ อาจจะยังไม่สอดคล้องกับมิติปัญหา ภูมิสังคม และเป้าหมายการพัฒนาในระดับประเทศ
- ๑.๑.๔ แนวทางที่ ๔ ร่วมติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล โดยใช้ระบบ TPMAPI สศช. ได้มีการลงพื้นที่ ๕ พื้นที่ ประกอบด้วย อุดรธานี พิษณุโลก กรุงเทพมหานคร (เขตบางกอกน้อย และบางพลัด) สงขลา และนครสวรรค์ ร่วมกับหน่วยงานและภาคีการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ และได้จัดทำต้นแบบ ศจพ. นำร่อง (ศจพ. Model) โดยในการคัดเลือกจัดทำต้นแบบ ศจพ. นำร่อง จะพิจารณาจากความพร้อมของพื้นที่ ซึ่งมีพื้นที่ ๔ ต้นแบบ ประกอบด้วย (๑) ต้นแบบขับเคลื่อนโดยจังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ (๒) ต้นแบบบูรณาการถ่ายระดับจากอำเภอ ได้แก่ พื้นที่ดำเนินการ อำเภอนครไทย อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก (๓) ต้นแบบความร่วมมือสถาบันการศึกษาเข้มแข็ง ได้แก่ จังหวัด

อุดรธานี และ (๔) ต้นแบบความร่วมมือโดยภาคีร่วมพัฒนา ได้แก่ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร อย่างไรก็ตาม จากสิ่งที่พบว่า การดำเนินการของหน่วยงานและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องยังคงเป็นการดำเนินการแบบแยกส่วน (silo) ไม่เกิดการบูรณาการร่วมกันของกลไก ศจพ. ในพื้นที่ นอกจากนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจยังไม่สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลในระบบในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล

- ๑.๒ พิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหาคความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน โดยใช้ระบบ TPMAP โดย ศจพ. มีมติเห็นชอบแนวทางแก้ไขปัญหาคความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน หรือเมนูแก้จน ซึ่งได้มีการจำแนกตาม ๓ ชั้นของการพัฒนา ได้แก่ อยู่รอด พอเพียง และยั่งยืน และ ๕ มิติความขัดสน ประกอบด้วย (๑) ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ (๒) การศึกษาและทักษะที่จำเป็น (๓) ด้านสุขภาพ (๔) คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ และ (๕) การเข้าถึงบริการความช่วยเหลือ และการมีส่วนร่วมในสังคม เพื่อเป็นแนวทางให้ ศจพ. ทุกระดับ ทึมปฏิบัติการฯ ในพื้นที่ และหน่วยงานของรัฐ ในการนำเมนูแก้จนที่มีรายการของแนวทาง/มาตรการ/การดำเนินการ ไปประยุกต์ใช้แก้ไขปัญหาคความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยแบบพุ่งเป้าในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป
- ๑.๓ พิจารณาแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิบัติการจัดความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับพื้นที่ โดย ศจพ. มีมติเห็นชอบแนวทางการดำเนินงานการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ ประกอบด้วย ๔ แนวทาง ได้แก่ (๑) การตรวจสอบข้อมูล (๒) การกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมกับครัวเรือนเป้าหมาย (แผนครัวเรือน) (๓) การบูรณาการแก้ไขปัญหาค ศจพ.อ. บูรณาการให้ความช่วยเหลือเป้าหมาย และ (๔) การติดตามรายงานผล โดย ศจพ. มอบหมายให้กระทรวง กรม หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในระดับพื้นที่ ร่วมรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาคครัวเรือนเป้าหมาย ตามที่ ศจพ.อ. ชี้เป้าจากระบบ TPMAP โดยนำเมนูแก้จน ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาค และดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ ทั้งนี้ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี ที่มอบหมายหน่วยงานเจ้าภาพหลักในการดูแลแต่ละมิติ ดังนี้ (๑) มิติสุขภาพ มอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นเจ้าภาพหลัก ในการบูรณาการให้ความช่วยเหลือ ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (๒) มิติความเป็นอยู่ มอบหมายให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย เป็นเจ้าภาพหลักในการบูรณาการให้ความช่วยเหลือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (๓) มิติการศึกษา มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นเจ้าภาพหลัก ในการบูรณาการให้ความช่วยเหลือ ร่วมกับกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (๔) มิติรายได้ มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงการคลังเป็นเจ้าภาพหลัก ในการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ รวมทั้งธนาคาร สถาบันทางการเงิน หรือกองทุนอื่น ๆ เร่งให้ความช่วยเหลือ และ (๕) มิติการเข้าถึงบริการภาครัฐ มอบหมายให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นเจ้าภาพหลักในการบูรณาการให้ความช่วยเหลือ ร่วมกับกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๔ พิจารณาข้อเสนอโครงการในการแก้ไขปัญหาคความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัย โดย คจพ. มีมติเห็นชอบและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำโครงการเพื่อการแก้ไขปัญหาคความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัย ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ๔ แนวทาง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ และวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ โดยใช้ข้อมูลจากระบบ TPMAP และเมนูแก๊จน เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำโครงการ รวมทั้งเห็นชอบหลักการโครงการนำร่องสัมมาชีพเพื่อขจัดความยากจนและพัฒนาคนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมอบหมายให้ สศช. ร่วมกับกระทรวงมหาดไทยปรับปรุงข้อเสนอโครงการฯ ให้เป็นไปตามแนวทางฯ และประสานสำนักงบประมาณเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลาง หรืองบประมาณอื่น ๆ ตามความเหมาะสมต่อไป

๒. ความเห็นและประเด็นอภิปราย

๒.๑ การแก้ไขปัญหาคความยากจน ประธานกรรมการ ได้เน้นย้ำว่า ในปี ๒๕๖๕ จะต้องเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาคความยากจน และปัญหาหนี้สินครัวเรือน โดยจะต้องเป็นการดำเนินการแบบพุ่งเป้าที่ใช้ระบบ TPMAP เป็นเครื่องมือในการชี้เป้ากลุ่มเป้าหมายและมิติความชัดเจน และใช้กลไกการทำงานต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันให้เกิดประโยชน์สูงสุด อาทิ คจพ. ในทุกระดับ และทีมปฏิบัติการฯ ในระดับพื้นที่ โดยในการขับเคลื่อนการดำเนินการจะเป็นการดำเนินงานจากระดับล่างขึ้นบน ซึ่งเน้นการแก้ไขปัญหาคในระดับอำเภอ ทั้งนี้ ในการแก้ไขปัญหาคจะต้องมีการแบ่งกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน โดยอาจแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีความพร้อมอยู่แล้ว กลุ่มที่มีความพร้อมระดับปานกลาง และกลุ่มที่จะต้องเร่งดำเนินการให้สามารถอยู่รอดได้ เพื่อให้สามารถให้ความช่วยเหลือได้อย่างตรงจุด และสอดคล้องกับความต้องการได้อย่างแท้จริง และจะต้องคำนึงถึงภูมิสังคม ความพร้อมของพื้นที่ ทรัพยากร และศักยภาพของชุมชนร่วมด้วย นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการอย่างบูรณาการ รวมทั้งปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินการโดยนำเมนูแก๊จนไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาค และคำนึงถึงความคุ้มค่าของงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการด้วย เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินการแก้ไขปัญหาคความยากจนเกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรมและเกิดความยั่งยืนต่อไป อย่างไรก็ตาม การดำเนินการแก้ไขปัญหาคความยากจนในปี ๒๕๖๕ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในการดำเนินการ โดยหน่วยงานอาจจะต้องมีการปรับปรุงโครงการ/การดำเนินการของหน่วยงานให้มีความสอดคล้องและสามารถตอบโจทย์การแก้ไขปัญหาคความยากจนในระดับพื้นที่และประเทศได้อย่างแท้จริง

๒.๒ การสร้างนวัตกรรมทางเศรษฐกิจฐานราก อาทิ Sandbox ปศุสัตว์ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินการที่มุ่งเน้นในการแก้ไขปัญหาคความยากจนในระดับพื้นที่ โดยการสร้างอาชีพ และรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้ ประธานกรรมการ ได้มอบหมายให้สภาเกษตรกรแห่งชาติ และ สศช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการของ คจพ. ทวีหรือร่วมกัน เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินการแก้ไขปัญหาคความยากจนเป็นไปอย่างบูรณาการ และเกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓. มติที่ประชุม รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานของศูนย์อำนวยการขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (คจพ.) และมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องนำความเห็นและประเด็นอภิปรายไปดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการแก้ไขปัญหาคความยากจนและการพัฒนาคนทุกช่วงวัยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓.๓ รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๔ และรายงานสรุปผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๔

๑. ผู้ช่วยเลขานุการ (นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบถึงความเป็นมาของรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๔ และรายงานสรุปผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๔ ซึ่งจัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้สำนักงานฯ จัดทำรายงานฯ ทั้ง ๒ ฉบับ เสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ได้แก่ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์การอิสระ หรือองค์กรอัยการ และรัฐสภาทราบภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ได้รับรายงานจากหน่วยงาน ซึ่งรายงานฯ ทั้ง ๒ ฉบับ มีองค์ประกอบครบถ้วนตามที่พระราชบัญญัติฯ กำหนด โดยสำนักงานฯ ได้ดำเนินการเผยแพร่รายงานฯ ทั้ง ๒ ฉบับแล้ว เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๕ ซึ่งมีรายละเอียดผลการดำเนินการสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๔

- ๑.๑.๑ ผลสัมฤทธิ์การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ในส่วนของผลการพัฒนาตามเป้าหมายภาพรวมของยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ มิติ โดยมีดัชนีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องจำนวน ๑๑ ตัวชี้วัด ซึ่งมีการบรรลุเป้าหมายในทิศทางที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังคงมีดัชนีตัวชี้วัดที่มีการบรรลุเป้าหมายที่แย่ลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า จำนวน ๓ ดัชนี ได้แก่ ความอยู่ดีมีสุขของคนไทย ซึ่งค่าคะแนนความสุขของคนในประเทศลดลง โดยมีปัจจัยอันเนื่องมาจากการมีอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาวะที่ดี ความเอื้ออาทรต่อกันและการอยู่ในสังคมที่ปลอดภัย การทุจริต อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ โดยมีปัจจัยอันเนื่องมาจากผลกระทบอันเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด - 19 และ ดัชนีชี้วัดธรรมาภิบาลโลก โดยมีปัจจัยอันเนื่องมาจากความมีเสรีภาพทางการเมืองและการปราศจากความรุนแรง/การก่อการร้ายที่มีค่าคะแนนลดลง

- ๑.๑.๒ ผลสัมฤทธิ์การดำเนินการปฏิรูปประเทศตามเป้าหมายที่บัญญัติไว้ในหมวด ๑๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในมาตรา ๒๕๗ กำหนดให้การปฏิรูปประเทศต้องดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ๓ ประการ ประกอบด้วย (๑) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ ซึ่งมีการดำเนินการที่ครอบคลุมหลายมิติ อาทิ การส่งเสริมปลูกฝังจิตสำนึก รักสามัคคีและส่งเสริมความปรองดองของคนในชาติ และโครงการจิตอาสาเสริมสร้างความสามัคคีและความปรองดองสมานฉันท์ และการเตรียมความพร้อมในการเปิดเจรจาจัดทำความตกลงเสรีการค้า (Free Trade Area: FTA) (๒) สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ ซึ่งมีการดำเนินการที่หลากหลาย อาทิ การจัดให้เด็กเล็ก/เด็กปฐมวัยได้รับการดูแลและการคุ้มครองอย่างมีพัฒนาการที่ดีรอบด้าน ได้รับการศึกษาอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง ทัวถึง และเสมอภาค และการบริหารจัดการเก็บภาษีในรูปแบบออนไลน์ และ (๓) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งมีการส่งเสริมและสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมของรัฐ

- ๑.๒ ผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๔ การดำเนินการของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๓ ประเด็น ประกอบด้วย เป้าหมายระดับประเด็นรวมทั้งสิ้น ๓๗ เป้าหมาย และเป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย รวมทั้งสิ้น ๑๔๐ เป้าหมาย พบว่า มีการพัฒนาในทิศทางที่ดีขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาสถานะการบรรลุค่าเป้าหมายระดับประเด็น พบว่า ปี ๒๕๖๔ มีการพัฒนาลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ซึ่งในปี ๒๕๖๓ มีเป้าหมายระดับประเด็นที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายในระดับวิกฤต ๙ ประเด็น ในขณะที่ ปี ๒๕๖๔ มีเป้าหมายระดับประเด็นที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายในระดับวิกฤต ๑๑ ประเด็น ซึ่งเพิ่มขึ้น ๒ ประเด็น เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ โดยประเด็นดังกล่าว มีการปรับสถานะบรรลุเป้าหมายจากเดิมสีเหลืองเป็นสีแดง ได้แก่ ประเด็น (๔) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต เป้าหมาย ๐๔๐๐๐๑ การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ในสาขาอุตสาหกรรมและบริการ และ ประเด็น (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ เป้าหมาย ๑๙๐๐๐๒ ผลผลิตของน้ำทั้งระบบเพิ่มขึ้นในการใช้น้ำอย่างประหยัดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ ขณะที่สถานะการบรรลุค่าเป้าหมายในระดับเป้าหมายแผนแม่บทย่อย พบว่า ปี ๒๕๖๔ มีเป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อยที่มีสถานะการบรรลุเป้าหมายในระดับวิกฤตจำนวนคงที่ จากปี ๒๕๖๓ จำนวน ๒๓ เป้าหมาย
- ๑.๓ ผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๔ การดำเนินการตามเป้าหมาย อันพึงประสงค์ของแผนการปฏิรูปประเทศ ๑๓ ด้าน รวมทั้งสิ้น ๓๑ เป้าหมาย พบว่า ส่วนใหญ่ มีสถานะใกล้เคียงหรือบรรลุเป้าหมายอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ จำนวน ๒๖ เป้าหมาย หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๔ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มที่จะสามารถบรรลุเป้าหมายในปี ๒๕๖๕ ได้ สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับยังคงมีความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย จำนวน ๓ เป้าหมาย และสถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในขั้นวิกฤต จำนวน ๒ เป้าหมาย ได้แก่ (๑) ด้านกฎหมาย CR๐๓Go๒ ความสะดวกในการเข้าถึง รับรู้ และปฏิบัติตามกฎหมายของประชาชน และ (๒) ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ CR๐๓Go๒ เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจฐานวัฒนธรรม
- ๑.๔ ประเด็นท้าทายและการดำเนินการระยะต่อไป การขับเคลื่อนการดำเนินการสู่การบรรลุเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศยังมีปัญหาและอุปสรรคที่เป็นประเด็นท้าทาย ได้แก่ สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด - 19 ที่ส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ มีความล่าช้าและไม่เป็นไปตามแผนและระยะเวลาที่กำหนดไว้ การเร่งรัดการดำเนินโครงการ ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย และอาจไม่สนับสนุนการดำเนินการให้บรรลุค่าเป้าหมายภายใน เวลาที่กำหนด กฎหมายและกระบวนการงานที่มีความล้าสมัยทำให้เกิดอุปสรรคในการพัฒนา ประเทศ และบุคลากรยังขาดความพร้อม ทักษะ และความเชี่ยวชาญทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการดำเนินการผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลได้เต็ม ประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม สำหรับการดำเนินการในระยะต่อไป หน่วยงานของรัฐควรมุ่งมั่นและให้ความสำคัญในการทบทวน ปรับปรุงกระบวนการและแผนการดำเนินงาน รวมถึงต้องจัดทำ โครงการที่ส่งผลต่อการบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างแท้จริง และ ต้องผลักดันให้เกิดการปรับปรุง/แก้ไขกฎหมาย ระเบียบ มาตรการภาครัฐที่มีความล้าสมัยและเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานให้มีความทันสมัย มีความเป็นสากล และเอื้อต่อการขับเคลื่อน การพัฒนาประเทศ ตลอดจนหน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับระบบเทคโนโลยี

สารสนเทศและการก้าวสู่ภาครัฐดิจิทัล โดยบุคลากรภาครัฐจะต้องปรับตัวและพัฒนาทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล เพื่อให้การดำเนินงานและการให้บริการของภาครัฐมีความยืดหยุ่น เชื่อมโยงข้อมูลและการบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ความเห็นและประเด็นอภิปราย

ประธานกรรมการ ได้มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนการดำเนินการสู่การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ โดยเฉพาะประเด็นเรื่องกฎหมายและกระบวนการที่มีความล้าสมัย ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน โดยอาจเร่งรัดให้มีการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายให้มีความทันสมัย

๓. มติที่ประชุม รับทราบการรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๔ และรายงานสรุปผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี ๒๕๖๔ รวมทั้งการดำเนินการผลิตเล่มรายงานฯ ทั้ง ๒ ฉบับ จำนวน ๔,๐๐๐ เล่ม เพื่อแจกจ่ายหน่วยงานของรัฐและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๕ ตามที่สำนักงานฯ เสนอ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๔.๑ แนวทางการปรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบถึงความเป็นมาของการปรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมาตรา ๑๑ กำหนดให้มีการทบทวนยุทธศาสตร์ชาติทุกห้าปี ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติจะครบกำหนด ๕ ปี ในวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๖ และมาตรา ๑๐ วรรค ๔ กำหนดให้ในกรณีที่คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ เห็นว่ามีความจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมแผนแม่บท ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงหรือความจำเป็นของประเทศ ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการและคณะรัฐมนตรีก่อน และเมื่อคณะกรรมการและคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว จึงดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมต่อไป

สำนักงานฯ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ได้ดำเนินการพิจารณาทบทวนยุทธศาสตร์ชาติ ตามความนัยมาตรา ๑๑ พบว่า แม้สถานการณ์ของโลกและของประเทศจะมีการเปลี่ยนแปลงไป อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไม่ได้ส่งผลกระทบต่อวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติแต่อย่างใด เนื่องจากยุทธศาสตร์ชาติเป็นกรอบการพัฒนาประเทศที่มีประเด็นการพัฒนาที่ครอบคลุมในทุกมิติ รวมทั้งมีความยืดหยุ่นตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกและประเทศ พร้อมรองรับผลกระทบเชิงลบในมิติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ดังนั้น ยังคง “เป้าหมาย” ตามยุทธศาสตร์ชาติไว้เช่นเดิม แต่จะมีการปรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (Ways) ซึ่งเป็นแผนระดับที่ ๒ ที่มีการบูรณาการระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง ถ่ายระดับเป้าหมายและประเด็นการพัฒนามาจากยุทธศาสตร์ชาติ (Ends) โดยตรง รวมทั้งมีการกำหนดค่าเป้าหมาย ของแต่ละประเด็นที่จะต้องบรรลุอย่างเป็นรูปธรรมในแต่ละห้วงการพัฒนาห้วงละ ๕ ปี โดยสำนักงานฯ ได้ดำเนินการจัดการประชุมหารือร่วมประธานกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๖ คณะ เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ซึ่งในที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบหลักการ แนวทางและการดำเนินการปรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และมอบหมายสำนักงานฯ นำผลการพิจารณาเสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานฯ จึงได้ดำเนินการตามความนัยมาตรา ๑๐ วรรค ๔

ในการแก้ไขเพิ่มเติมแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินการสามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรมตามระยะเวลาที่กำหนด

๒. กรรมการและเลขานุการ ได้เสนอหลักการ แนวทาง และการดำเนินการปรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๒.๑ หลักการและแนวทางการปรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง ๒๓ ประเด็น พบว่า แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีข้อจำกัด ในส่วนของเป้าหมาย ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และแนวทางการพัฒนา ทั้งนี้ ข้อจำกัดของเป้าหมายอาจจะมาจากการกำหนดตัวชี้วัดที่ไม่สะท้อนต่อเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ดังนั้น ในการปรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จึงจะมีการปรับเฉพาะในส่วนของตัวชี้วัดค่าเป้าหมาย และแนวทางการพัฒนา โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๒.๑.๑ ตัวชี้วัด ดำเนินการพิจารณาตัวชี้วัดของเป้าหมายทั้งในระดับประเด็นและระดับแผนแม่บทย่อย โดย

๑) กรณีใช้ตัวชี้วัดเทียบเคียง (Proxy) โดยแบ่งการดำเนินการตามกรณีย่อยของการใช้ตัวชี้วัดเทียบเคียงได้ ดังนี้

(๑) กรณีไม่มีหน่วยงานหรือองค์กรใดจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัด พิจารณาตัวชี้วัดเทียบเคียงหรือตัวชี้วัดอื่นที่เหมาะสมเป็นตัวชี้วัดเป้าหมายหลักแทน ทั้งนี้ หากตัวชี้วัดเดิมที่กำหนดมีความเหมาะสมอยู่แล้ว มอบหมายหน่วยงานดำเนินการจัดเก็บข้อมูล

(๒) กรณีมีการยกเลิกการจัดเก็บข้อมูลของตัวชี้วัด พิจารณาตัวชี้วัดเทียบเคียงหรือตัวชี้วัดอื่นที่เหมาะสมเป็นตัวชี้วัดเป้าหมายหลักแทน ทั้งนี้ หากตัวชี้วัดเดิมที่กำหนดมีความเหมาะสมอยู่แล้ว มอบหมายหน่วยงานดำเนินการจัดเก็บข้อมูล

(๓) กรณีไม่ได้มีการจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดที่ต่อเนื่อง พิจารณาตัวชี้วัดเทียบเคียงเป็นตัวชี้วัดเป้าหมายเพิ่มเติม เพื่อประกอบการประเมินผลควบคู่กับตัวชี้วัดหลัก

๒) กรณีตัวชี้วัดที่กำหนดอาจไม่สะท้อนเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้ พิจารณาตัวชี้วัดใหม่ ที่สามารถสะท้อนเป้าหมายได้อย่างเห็นผลและเป็นรูปธรรม

๓) กรณีตัวชี้วัดที่กำหนดไม่มีนิยามหรือคำจำกัดความที่ชัดเจน พิจารณาคำนิยามหรือคำจำกัดความของตัวชี้วัดให้มีความชัดเจน สามารถจัดเก็บข้อมูลเพื่อให้สามารถสะท้อนและประเมินการดำเนินการได้อย่างเห็นผลและเป็นรูปธรรม

๔) กรณีตัวชี้วัด ๑ ตัวชี้วัด ใช้วัดผลมากกว่า ๑ เป้าหมาย พิจารณาตัวชี้วัดที่กำหนดว่าสามารถสะท้อนเป้าหมายใดมากที่สุด เพื่อกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดของเป้าหมายนั้น และพิจารณากำหนดตัวชี้วัดใหม่ให้กับอีกเป้าหมายที่เคยใช้ตัวชี้วัดร่วมกัน

ทั้งนี้ หากมีการกำหนดตัวชี้วัดใหม่ จะต้องกำหนดค่าเป้าหมายในแต่ละช่วงการพัฒนาด้วย

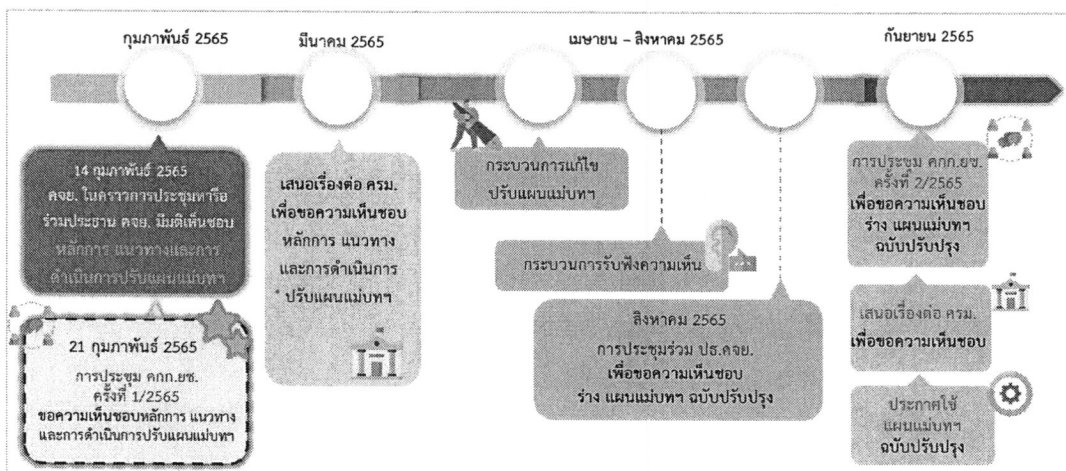
๒.๑.๒ ค่าเป้าหมาย ดำเนินการพิจารณาทบทวนค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดย

- ๑) กรณีคณะกรรมการบรรลุเป้าหมาย ณ ปีปัจจุบัน (ปี ๒๕๖๔) ได้มีการบรรลุค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหัวที่ ๒ ของการพัฒนา (ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เรียบร้อยแล้วพิจารณาปรับค่าเป้าหมายให้มีความท้าทายและสอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์ในปัจจุบัน
- ๒) กรณีไม่ได้มีการกำหนดค่าเป้าหมายที่จะบรรลุในแต่ละหัว ๕ ปีของการพัฒนาพิจารณากำหนดค่าเป้าหมายในแต่ละหัวการพัฒนา ทั้งนี้ ค่าเป้าหมายที่กำหนดจะต้องมีความท้าทายและสอดคล้องกับบริบทของสถานการณ์ในปัจจุบันด้วย
- ๓) กรณีค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละหัว ๕ ปีของการพัฒนา อาจไม่มีความชัดเจนพิจารณาปรับค่าหรือกำหนดคาน้ำยของค่าเป้าหมายให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

๒.๑.๓ แนวทางการพัฒนา ดำเนินการทบทวนแนวทางการพัฒนา โดยในกรณีที่พบว่าแนวทางการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแต่ละแผนย่อยไม่สอดคล้อง หรือ ครอบคลุมห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย (Final Value Chain Thailand : FVCT) รวมทั้งไม่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ พิจารณาทบทวนแนวทางการพัฒนาให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับห่วงโซ่คุณค่า

๒.๒ การดำเนินการปรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

มอบหมายสำนักงานฯ ดำเนินการปรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง ๒๓ ประเด็น เนื่องจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นการกำหนดประเด็นในลักษณะที่มีความบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

๓. ความเห็นและประเด็นอภิปราย

ประธานกรรมการ ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการจัดทำตัวชี้วัดที่สามารถสะท้อนการดำเนินงานของหน่วยงานในลักษณะเชิงบูรณาการ เพื่อนำไปสู่การจัดสรรงบประมาณของหน่วยงาน โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการจัดเก็บ พัฒนา และปรับปรุงข้อมูลให้สามารถนำไปใช้พัฒนาจัดทำตัวชี้วัดที่สะท้อนการพัฒนาตามเป้าหมายของแผนได้อย่างครอบคลุม ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ

๔. มติที่ประชุม

๔.๑ เห็นชอบหลักการ แนวทาง และการดำเนินการปรับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ตามที่สำนักงานฯ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เสนอ

๔.๒ มอบหมายสำนักงานฯ นำผลการพิจารณาตาม ข้อ ๔.๑ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔.๒ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๑. กรรมการและเลขานุการ รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า สำนักงานฯ ได้ยก (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับโลก อาทิ เทคโนโลยี สภาพภูมิอากาศ พลังงานทดแทน เศรษฐกิจโลก วิเคราะห์บริบทการพัฒนาภายในประเทศ อาทิ ทุนทางด้านเศรษฐกิจ ทุนทางด้านสังคม ทุนทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทุนทางสถาบัน ระบุโอกาสและความเสี่ยงที่สำคัญของประเทศภายใต้บริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงได้ผนวกการศึกษาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ไว้อย่างรอบด้าน

ในช่วงที่ผ่านมา สำนักงานฯ ได้ดำเนินการกระบวนการรับฟังความเห็น (ร่าง) แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ แล้วจำนวน ๒ ครั้ง ผ่านรูปแบบเวทีระดมความคิดเห็นทั้งในส่วนกลาง และในระดับกลุ่มจังหวัด รวมทั้งในช่องทางออนไลน์ โดยมีผู้เข้าร่วมระดมความคิดเห็น ประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษาภาคประชาสังคม สื่อมวลชน และภาคส่วนอื่น ๆ ซึ่งในครั้งที่ ๑ เป็นการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างกรอบแผนพัฒนาฯ โดยดำเนินการในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน ๒๕๖๔ มีผู้เข้าร่วม ๕,๓๓๖ คน และในครั้งที่ ๒ เป็นการรับฟังความคิดเห็น (ร่าง) แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ดำเนินการในช่วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔ – มกราคม ๒๕๖๕ มีผู้เข้าร่วม ๓,๗๙๒ คน

หลักการและแนวคิดในการยก (ร่าง) แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ อยู่บนพื้นฐานของแนวคิดสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่ (๑) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒) การสร้างความสามารถในการ “ล้มแล้วลุกไว” (๓) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs) และ (๔) การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (BCG) โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นแผนระดับที่ ๒ ซึ่งมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการถ่ายทอดระดับทุกเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งเป็นแผนระดับที่ ๑ ไปสู่การปฏิบัติ ผ่านแผนระดับที่ ๓ โดยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ มีความแตกต่างจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑ – ๑๒ ซึ่งถือเป็นแผนพัฒนาฉบับแรกที่เป็นการเริ่มต้นกระบวนการยก ร่าง ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จึงได้มีการปรับรูปแบบโดยเน้นไปที่การชี้ชัดและคัดกรองเฉพาะประเด็นที่มีลำดับความสำคัญสูง จำเป็นต้องเร่งดำเนินการเพื่อให้ประเทศเกิดการพัฒนาก้าวกระโดดที่มั่นคงในทศวรรษที่ ๒ ของยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ตลอดจนต้องสอดคล้องกับบริบทการพัฒนาประเทศใน ๔ มิติหลัก ได้แก่ (๑) มิติด้านเศรษฐกิจ อาทิ การเพิ่มผลิตภาพอาจยังมีข้อจำกัด (๒) มิติด้านสังคมและทรัพยากรมนุษย์ อาทิ การเข้าสู่สังคมสูงวัยอาจส่งผลให้กำลังคนในเชิงปริมาณลดน้อยลง (๓) มิติด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาทิ การส่งเสริมพื้นที่ป่าให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ และ (๔) มิติด้านการบริหารจัดการภาครัฐ อาทิ ภาครัฐมีความก้าวหน้าในการปรับตัวสู่ดิจิทัลและการเพิ่มประสิทธิภาพ

(ร่าง) แผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๓ มีวัตถุประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” โดย (ร่าง) แผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๓ ประกอบด้วย ๕ เป้าหมายหลัก และ ๕ ตัวชี้วัด ดังนี้ เป้าหมายที่ (๑) การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม มีรายได้ประชาชาติต่อหัวเป็นตัวชี้วัด เป้าหมายที่ (๒) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ มีดัชนีความก้าวหน้าของคนเป็นตัวชี้วัด (๓) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม มีความแตกต่างของความเป็นอยู่ (รายจ่าย) ระหว่างกลุ่มประชากรที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงสุดร้อยละ ๑๐ และต่ำสุดร้อยละ ๔๐ เป็นตัวชี้วัด (๔) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการไปสู่ความยั่งยืน มีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นตัวชี้วัด และ (๕) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงภายใต้บริบทโลกใหม่ มีดัชนีรวมสะท้อนความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย ได้แก่ ความพร้อมรับมือโรคระบาด การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความก้าวหน้าทางดิจิทัล และประสิทธิภาพของรัฐ โดยมีสาระสำคัญของ (ร่าง) แผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๓ ประกอบด้วย ๑๓ หมวดหมาย เพื่อพลิกโฉมประเทศไทย ตาม ๔ มิติการพัฒนา ดังนี้

- ๑.๑ มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย ซึ่งเป็นการต่อยอดจากฐานของประเทศที่มีอยู่แล้ว ผ่านการนำวิจัยและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างศักยภาพการผลิตและเทคโนโลยี ก่อให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มมากขึ้น ประกอบด้วย ๖ หมวดหมาย ได้แก่ หมวดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง หมวดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน หมวดหมายที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน หมวดหมายที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง หมวดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค หมวดหมายที่ ๖ ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน
- ๑.๒ มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเป็นการมุ่งเน้นการสร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ และเสริมสร้างพลังทางเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วย ๓ หมวดหมาย ได้แก่ หมวดหมายที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ หมวดหมายที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน หมวดหมายที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม
- ๑.๓ มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีความสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (BCG) และการลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประกอบด้วย ๒ หมวดหมาย ได้แก่ หมวดหมายที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ หมวดหมายที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ๑.๔ มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้คนไทยพร้อมปรับตัวเพื่อให้เท่าทันแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลก ประกอบด้วย ๒ หมวดหมาย ได้แก่ หมวดหมายที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต หมวดหมายที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

ในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมและบรรลุเป้าหมายของแผนฯ ตามที่กำหนดไว้ จะใช้หลักการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงาน โดยมีกลไกในการขับเคลื่อนแผน ประกอบด้วย (๑) กลไกการบูรณาการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ในเชิงยุทธศาสตร์ (๒) กลไกตามภารกิจของหน่วยงาน ในการเชื่อมโยงการดำเนินงานของหน่วยงานที่เป็นภาคีการพัฒนาต่าง ๆ และ (๓) กลไกในระดับพื้นที่ ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ที่สอดคล้องกับศักยภาพและสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ และยุทธศาสตร์ชาติ ร่วมกับกลไกงบประมาณ ที่เน้นการบูรณาการการขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ โดยการผนวกประเด็นการพัฒนาที่ต้องการมุ่งเน้นให้ความสำคัญในแต่ละปีภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เข้ากับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณประจำปี และกลไกการติดตามประเมินผลที่ให้ความสำคัญกับการติดตามความก้าวหน้า การประเมินผลสัมฤทธิ์ และผลกระทบอันอาจเกิดจากการดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ อย่างไรก็ตาม กลยุทธ์การพัฒนาของมหุทธมณฑลภายใต้ (ร่าง) แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ มีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งเป็นแผนระดับที่ ๑ รวมไปถึงจนถึง ๒๓ ประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และ ๑๓ ประเด็นปฏิรูปตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ซึ่งเป็นแผนระดับที่ ๒ ตลอดจนมีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs) ทั้งนี้ สำหรับการดำเนินการในระยะต่อไป สำนักงานฯ จะได้นำเสนอ (ร่าง) แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอรัฐสภาตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป โดยคาดว่าจะสามารถประกาศใช้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ได้ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๕ ต่อไป

๒. ความเห็นและประเด็นอภิปราย

๒.๑ การขับเคลื่อนแผนให้บรรลุเป้าหมายต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานภาครัฐและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องทุกระดับต้องร่วมขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ ให้สามารถส่งผลต่อการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงต้องให้ความสำคัญกับการติดตามผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม เนื่องจากตัวชี้วัดส่วนใหญ่ของแผนเป็นการวัดความสำเร็จในระดับภาพรวมของประเทศ ดังนั้น ในขั้นตอนการแปลงแผนสู่การปฏิบัติ จึงควรที่จะให้ความสำคัญกับการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาเพื่อสร้างความเป็นธรรมแก่ประชาชนทุกกลุ่มอย่างทั่วถึงควบคู่กันไปด้วย อาทิ ในการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายหลักที่ ๑ ด้านการปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม ซึ่งกำหนดตัวชี้วัดเป็นรายได้ประชาชาติต่อหัวนั้น ควรมุ่งเน้นการดำเนินงานในทิศทางที่จะทำให้ประชาชนในทุกพื้นที่และทุกสาขาอาชีพมีโอกาสในการสร้างรายได้ ได้อย่างเพียงพอต่อการดำรงชีพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมตามศักยภาพด้วย

๒.๒ การเร่งเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับการปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ที่ผ่านมา หน่วยงานภาครัฐบางส่วนได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในงาน แต่ในระยะต่อไป ควรผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐปรับเปลี่ยนมาให้บริการผ่านระบบดิจิทัลอย่างแพร่หลายมากขึ้น รวมทั้งควรให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมสำหรับเทคโนโลยีดิจิทัลรูปแบบใหม่ ที่มีแนวโน้มจะสร้างความพลิกผันในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะเทคโนโลยี เว็บ ๓.๐ จักรวาลอนมิติ (Metaverse) เทคโนโลยีบล็อกเชน และเงินตราเข้ารหัสลับ (Cryptocurrency)

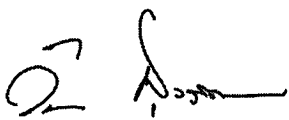
๓. มติที่ประชุม

- ๓.๑ เห็นชอบ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ
- ๓.๒ มอบหมายให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปรับปรุง (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ และนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามขั้นตอนต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

๑. กรรมการและเลขานุการ ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า กรรมการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ลาออกจากตำแหน่งจำนวน ๒ ท่าน ได้แก่ นายภาวิญญ์ เถลิงศรี ลาออกจากตำแหน่งกรรมการฯ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๔ และนายก่อเกียรติ สมประสงค์ ลาออกจากตำแหน่งกรรมการและเลขานุการฯ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้เสนอขอปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งเดิมที่ว่างลง โดยเสนอแต่งตั้ง รองศาสตราจารย์ กัมปนาท ภักดีกุล ผู้อำนวยการศูนย์ภูมิภาคศึกษา เทคโนโลยี นวัตกรรมและสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อดำรงตำแหน่งแทนกรรมการฯ และนางสาววรรณภา คล้ายสวน ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อดำรงตำแหน่งแทนกรรมการและเลขานุการฯ ซึ่งการดำเนินการตามนัยของพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๔ ที่กำหนดให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการปฏิรูปตามข้อเสนอแนะของเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกรรมการปฏิรูปต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิดและมีอายุไม่เกิน ๗๕ ปี พร้อมนี้ สำนักงานฯ ได้เสนอรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เพื่อให้ความเห็นชอบในการปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยได้รับความเห็นชอบเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และได้ดำเนินการนำเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาแต่งตั้งตามกฎหมายต่อไป
๒. มติที่ประชุม รับทราบและมอบหมายสำนักงานฯ ดำเนินการนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยแต่งตั้งกรรมการฯ เพิ่มเติมในตำแหน่งที่ว่างลง ตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

เลิกประชุม ๑๑.๓๐ น.

(นายวันฉัตร สุวรรณกิตติ)

รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

(นายตฤชา พิขณันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กรรมการและเลขานุการ

ผู้ตรวจรายงาน